

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Dominicus Grauina n. 52 S. Vincentius Ferrer.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

*Et colla-
bentibus
gymnasijs
opem tulit.*

sisset Societatis Iesv Patres, qui non minus bonis moribus, quam doctrina prodesse videntur. *Hæc Dominicanus grauissi-
mus: qui in Notis marginalibus addit: Pessimè consultum erat
iuuentutis educationi, nisi Iesuitarum Societas collabenti-
bus gymnasijs dedisset opem. Ita apud P. Fran. Salinas in Io-
nam Prophet. exposit. literal. cap. 1. quæst. 16. n. 7.*

*Eius filij
ignorantia
& impie-
tatis impu-
gnatores
acerrimi.*

*Et contra
Antichri-
stum in vl-
timo con-
flictu pa-
gnabunt.*

50. AB ALFONSO CIACCONO, *Qui in vita Pontificis
Pauli III. paucissimis verbis multa, & grandia encomia comple-
xus, dum Societatis homines, vocat, Ignorantia, & impietatis
impugnatores acerrimos. Quid breuius? sed quid grandius?
Ita refertur apud Paul. Leonard. in Apolog. pro scient. Med. Par. 3.
num. 54.*

*Et nouissimi
vineæ Do-
mini culto-
res.*

51. * A LVCA FERNANDEZ DE AYALA, *In sua Hi-
storia de vita, & morte Antichristi Discurs. 12 fol. 358. Erunt, in-
quit, homines virtuti dediti, & vitæ Apostolice in persecutio-
ne Antichristi: & præcipue tales erunt duo Ordines S. Do-
minici, & Societatis Iesv, qui Henoc assistent & Helia &c.
Sic ille: Huncque Discursum multis rationibus, coniecturis, etiam
reuelationibus comprobat, que ibi ad longum videri poterunt.*

*Vitis abun-
dans Ignatii.
Iocel. 3. 10.
Adeo cre-
vit in filijs,
vt rique
ramos ex-
tendat.*

52. A DOMINICO GRAVINA dulcis facundæ Theologo,
qui admodum copiosus, & dissertus est in Iesuitarum prosequendis
laudibus, in 2. Par. de voce Turturis cap. 30. à fol. 126. Ad nouissi-
mos, inquit, vineæ Christi Domini cultores Patres Venera-
biles Societatis Iesv merito nuncupatos (dicente Ambrosio
ser. 47. consortium meretur nominis, qui consortium mere-
tur & operis) intuendos descendo. Vitis illa abundans illico
Oſ. 14. 7. occurret, de qua dici potest quod scripsit Oſeas, Ibunt rami
eius, & quasi Oliua gloria eius, & odor eius vt libani. c. 14.
Abundans certè vitis non in lateribus Domus Dei plantata
occurrit S. Ignatius Loyola, quam cum cælestis Agricola ab
actibus huius sæculi præpurgasset conuertens militis lanceas
in falces, & gladios in vomeres ad arandum gentilium pe-
ctora pro Euangelij dissemination adeo crevit in filijs suis,
vt iam extenderet palmites suos vsque ad mare, & vsque ad
flumen

flumen propagines eius. Mittuntur siquidem rami eius (missionis enim quarto voto deuincis solent, qui solemnem professionem emittunt) & ad Indos, ad lydios, ad lybiam, Æthiopiam, aliasque remotissimas regiones, ad insulas longe, quæ de Deo non audierunt, alacriter properantes, tanquam cooperatores terram humani cordis, concionibus, confessionibus, lectionibus, Catechismo excolunt, & cælesti prædicationis imbre, & rore irrigantes fœcundant, & folijs, floribus, fructibus, hoc est doctrina, verbo, & exemplo viuidos ramos tantæ vitis ostendunt: pendent è ramis botri, Martyres illustres; innumeri enim huius vineæ partim Sacerdotes, partim laici à Gentilibus, aut hæreticis expressi vinum Martyrij meracissimum in cellam vinariam sponsi inferentes recensentur, à Societatis huius teneræ incunabulis, usque ad præsentia tempora, qui lauerunt in vino stolam suam, & in sanguine vuæ pallium suum gloriosè pro Christo occumbentes &c. Recensitque pluribus numero inclitis Martyribus, glorioſis Confessoribus à Xauerio ad Borgiam, viris & virtute, & literis illustribus, qui tanquam rami generosi ab Ignatiana Arborē pendent; & quibus eadem Arbor (ut inquit Auctor grauissimus) tanquam Ornamento vestitur, subiungit: Pergo, & cumdem S. Ignatium ut Oliuam contemplor; dicere enim potest, Ego quasi Oliua fructifera in domo Dei; unde quasi Oliua erit gloria eius. An non Oliua fructifera S. Ignatius, cuius fructum quinque sibi sapientes Virgines, ut verbis utar Hieronymi parauerunt, ex quo vulnerum mitigatur tumor, languentis membra requiescant, in tenebris lumen accedit, vnguntur in agone certantes? Ad hoc enim S. Ignatij & filiorum tendit Institutum, ut ex confessionibus medela, ex prædicatione splendor, ex disputacionibus, & congressibus cum Hæreticis victoria reportetur. Ad Oliuam spectat ad alendam iuuentutem Scholarum, Collegorum, & Seminariorum erectio, ut diuinissimorum omnium sit literis & educationi adolescentium & saluti animarum cooperari. Sed quæ Dei facultas! audi. Dei facultas

E Ramis
botri pen-
dent, Mar-
tyres.

Et illustres
literis, ac
sanctitate
viri.

Ignatius
Oliua fra-
ctifera in
domo Dei.
Pl. 51. 10.

Oleum eius
institutum.
Math. 25.
4.

Is spiritua-
lium figu-
lorum Col-
legia ere-
xit, ad iu-
uentutem
perditā re-
sub parandam,

Ier. 18.2. sub figuli typo describitur: venit enim saluare quod perierat,
 & conuertens pedibus rotam Euangelium præsignantem,
 quod fractum erat, in pristinam reduxit formam. Sed si re-
 ferente Plinio lib. 35. c. 12. Numa Rex Collegium figulorum
 instituit: Ignatius spiritualium figulorum Collegia erexit, ad
 peccatores, qui dicunt, facti famus sicut vas perditum, re-
 parandos. Ad quod conuersionis munus, & tenellæ iuuen-
 tutis rectam educationem, omnem curam, industriam, labo-

*Eorum in-
signis sa-
pientia in
veteri te-
stamento
figurata.
2. Par. 17.
7.*

*Isai. 33.
18.*

*Fr in Ig-
nati gloria
libani, odo-
re virtu-
tum, quibus
filii fla-
grant.*

*Et purpu-
ris, qua Ta-
letus, &
Bellarmi-
nus rubent.*

rem dirigunt. Horum figura in veteri testamento præcessit,
 nam de Iosaphat legitur. 2. Paral. c. 17. quod tertio anno Reg-
 ni sui misit de Principibus suis Benhail, & obdiam, & Zacha-
 riā, & Nathanael, & Michæam, ut docerent in ciuitatibus
 Iuda, & cum eis leuitas Semeiam, & Nathaniā &c. Elisa-
 ma & Ioram Sacerdotes, docebantque populum in Iuda,
 habentes librum legis Domini, & circuibant cunctas Ciuita-
 tes Iuda, atque erudiebant populum. Non est cur illud obii-
 ciatur Isaiæ 33. Vbi est literatus, vbi legis verba ponderans?
 vbi Doct̄or parvularum: Passim enim tibi occurrent doct̄i-
 simi Theologi, Scholastici, scripturarum interpretes, ut si
 curiositatē explore cupias scriptorum Societatis, in promp-
 tu habeas Ribadeneiram de scriptoribus Societatis: præter
 hos sunt etiam inferiorum artium Magistri, & parvularum
 Doctores, propter eum qui sapientiam præstat parvulis; &
 parvulus pro nobis factus est, ad rudimenta prima docenda
 se demittentes. Gloriam libani in S. Ignatio pariter intucor
 propter odoramenta bona famæ, & exemplorum quibus
 suauissimè fragrant tanti Parentis sectatores. Sed ex alio titu-
 lo in eo gloriam libani aspicio; nam et si ex instituto dignita-
 tes Ecclesiasticas accipere recusent, nihilominus Apostolica
 Sede iubente, easdem ex obedientia acceptant. Duos viros
 insignes diebus nostris vidimus in S. R. E. Collegio coaptatos
 Franciscum Toletum, (quem eius olim Praeceptor Fr. Do-
 minicus Soto prodigium solebat appellare) alterum Robertum
 Bellarminum fidei athletam robustissimum, olim Capuæ
 Archiep-

Archiep. & merito nouum Antoninū in subleuandis pat̄iperibus, in vita perfectione Basilium, in confutandis H̄ereticis Irēnæum, à diuina prouidentia destinatum dixeris. Plures galero insignitos vidisset parentum nostrorum ætas, ni B. Borgia, Antonius Corduba, Lainius, & alij de se humiliter sentientes modeste non relu&tassent. Episcopos, & Patriarchas multos quoque legimus, non tam ad honores electos, quam ad onera vineæ Domini in Indorum cultura consecratos, qui forma facti gregi novo, opus Dei mirifice promouerunt. Sed & mons Libanus aurea mala, citra aliosque fructus & plantas producit, ex quibus suauissimus euaporabat odor. Vnde ob virtutum fragrantiam sponsa describitur odorem spirans psal.

*Et infulis,
ad quas aliq.
eiusdem
Ignatij filij
per obediē-
tiam electi.*

Ps.44.9.

44. Myrrha, & gutta, & Casia à vestimentis tuis, à domibus eburneis, ex quibus delectauerunt te filiæ Regum in honore tuo: [Domus eburneæ, palatia eburnea, ait Ilidorus lib. 15. & ampla tecta dentium, ora sunt, & linguae Catechistarum, & Concionatorum, è quibus tanquam è Christi Regis nostri instrumentis prodeunt, cum doctrina, honestarum actionum exempla suauem exhalantium odorem:] Quæ passim cum in huius sancti Instituti concionatoribus, Catechistis, & alijs Operarijs inspicias, dicas necesse est: Gloria libani data est Parenti Ignatio. O vitem abundantem! ò fructiferam Matth.20 8. oliuam! ò libanum omni amænitate refertum! ò nouissimos operarios in vinea Domini conducedos à Patre familias, qui non imparem in Ecclesia laborem pertulerunt, quam priores agricolæ portantes pondus diei, & noctis. Deerat Tertius collabentis mundi sustentator, & de duobus iam prouisum erat Dominico, & Franciscō, qui manus diuinæ tres in Or- Is tertius
collabentis
mundi su-
stentator.

Cc 2

Isaiæ

*Et sagitta
è diuina
pharetra
emissa.*

Ps.44.6.

Isaiae Vaticinium completur, Mittam ex eis qui saluandi sunt ad gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes sagittam, Italiam, & Græciam, ad Insulas longe ad eos, qui non audierunt de me. Vnde hos tres Ordines ijsdem pene institutis Dominus voluit colligari, vt vberem messem reportarent, non tantum fæces Israel conuertendo, sed salutem Domini, & lucem gentibus adducendo usque ad extremos terræ, Antipodes conuertendo, Occidentales & Orientales Indos illustrando, vt verè impletum sit de his præcipue Tribus Ordinibus, quod dicit Isaías cap. 11. Et volabunt in humeros Philistijm per mare, simul prædabuntur filios Orientis.

Societas à
S. Vinc.
Ferrero
predicta.

Liceat vaticinium viri Apostolici S. Vincentij Ferreri coronidis loco Sanctæ Societati adaptare. Tria (*ait Sanctus iste*) sunt nobis singulariter, & quasi assidue meditanda. Primum Christus confixus, incarnatus. Secundum, status Apostolorum, & fratum præteriorum nostri Ordinis, & hoc cum desiderio, vt illis conformemur. Tertium, status Virorum Euangelicorum futurus, & hoc debes die noctuque mediari, scilicet statum pauperimorum, simplicissimorum, & mansuetorum, humilium & abiectorum, charitate ardentissima sibi coniunctorum, nihil cogitantum, aut loquentium, nec saporantium, nisi solum IESVM Christum, & hunc crucifixum; nec de hoc mundo curantium, suique oblitotum, supernam Dei & Beatorum gloriam contemplantium, & ad eam medullitus suspirantium, & ad instar Pauli dicentium, cupio dissolui, & esse cum Christo, & innumerabiles ac in æstimabiles thesauros diuitiarum cælestium, & super dulces, & mellifluos riuos diuitiarum, suavitatum, ac iucunditatum; & super omnia mirabiliter expansos, & superinfusos, & per conuersationes imaginari debes eos ipsos, vt cantantes canticum Angelorum cum iubilo citharizantium in citharis cordis sui: hæc imaginatio ducet te plusquam credi potest in quoddam impatiens desiderium aduentus illorum.

rum. Hæc ille. Qui omnium Ordinum, & inter eos floren- *Quæ inter
omnes Or-
dines flo-
rentis vi-
neæ odorem
spirat.*
tis vineæ Societatis Apostolicorum Virorum saluti anima-
rum insistentium œconomiam, fragrantiam spiritu prophe-
tico visus est (vt dicunt aliqui) describere. *Hec doctissimus æque
ac grauissimus M. Grauina in Ignatij Parentis, Matris Societatis,*
ac filiorum præclaram commendationem & laudem, in suo Libro
de voce Turturis Par. 2. cap. 30. iam citato. Et postea cap. 32. ad-
*Eius filij
strenuissi-
mi milites
ad defen-
dendam Ec-
clesiam.*
*dit) Futurum in Ecclesia fructum maximum strenuorum mi-
litum Societatis IESV, qui ad defendendam Ecclesiam ipsi
in hac miserrima ætate diuinitus missi sunt, vberem messem
inferentes in horrea Domini. Sic Illusterrimus Societatis Enco-
mias apud Paul. Leonard. in Apolog. pro scientia Media Par. 2.
num. 88.*

53. A IOANNE BAPTISTA DE MARINIS, tam præ-
clari Ordinis Generali meritissimo, qui pro ingenti suo amore ac be-
nevolentia in Societatem, unionem cum ipsa strictissimam vniuerso
Ordini peregregijs literis commendat: & ne tanti testimonij Societati
perhonorifici admodum vel apex desperdatur, totum hic transcribere,
longo licet stilo duætum, opere pretium duxi, & sic se habet. Fr. Io-
annes Baptista de Marinis Sacrae Theologiae professor Ordini
Prædicatorum humilis Magister Generalis, & seruus. In
Dei Filio sibi dilectis vniuersis ac singulis eiusdem Ordinis
Religiosis salutem in eo, qui fecit vtraque vnum. Cum Tem-
pli velo diuiso indiuisam Crucifixi IESV Tunicam arguta an-
tithesi componens S. Athanasius, inde Iudæorum perenne
opprobrium, hinc diuinitatis Christi præualidum elicit ar-
gumentum: [nimirum (ait) velo scisso Tunica Christi ne à
carnificibus quidem diuisa est, nempe hoc ipso contestans,
quod non diuisibile, sed indiuisibile verbum est Patris] Mira
res! illud augustissimi Templi sacrum, ac preciosum velum
loco tutissimo pendulum assiduis hinc, & inde leuitarum ex-
cubijs obseruatum, inuiolabile, intactum euadere scissuram
nequit, in duo scissum est, & quidem à summo usque deor-
sum: quando interim intextilis illa Christi Tunica sub mili-